

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет
(тимчасово переміщений до м. Запоріжжя)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ПСИХОЛОГІЯ»

першого рівня вищої освіти

зі спеціальності 053 Психологія
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою БДПУ
від 30 травня 2024 року
протокол № 17/3

Освітньо-професійна програма
вводиться в дію з 01.09.2024 р.
Ректор Ігор БОГДАНОВ
наказ №22 від 31.05.2024

Запоріжжя, 2024

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«Психологія»
першого рівня вищої освіти

СХВАЛЕНО

Методичною радою БДПУ
від 23 травня 2024 р.
протокол №6

Голова

 _____ Ольга ГУРЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Начальник навчального
відділу БДПУ

 _____ Ольга ШУБИНА

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою факультету
від 9 травня 2024 р.
протокол № 8
В.о. декана факультету

 _____ Анжеліка ЛЕСИК

ІНІЦІЙОВАНО

Кафедрою психології
від 24 квітня 2024 р.
протокол № 9
завідувачка кафедри

 _____ Ірина ЧЕРЕЗОВА

Гарант освітньо-професійної
програми «Психологія»

 _____ Олена ГОРЕЦЬКА

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Психологія» здобувачів першого рівня вищої освіти розроблено робочою групою у складі:

1. ГОРЕЦЬКА Олена Віталіївна, кандидатка психологічних наук, доцентка кафедри психології Бердянського державного педагогічного університету (гарант ОПП, керівник проєктної групи).
2. ЧЕРЕЗОВА Ірина Олександрівна, кандидатка психологічних наук, доцентка, завідувачка кафедри психології Бердянського державного педагогічного університету.
3. ФРОЛОВА Ольга Василівна, кандидатка психологічних наук, доцентка кафедри психології Бердянського державного педагогічного університету.
4. СЕРДЮК Наталія Іванівна, кандидатка психологічних наук, доцентка кафедри психології Бердянського державного педагогічного університету.
5. ГОРДЄЄВА Наталя Сергіївна, випускниця 2022 року, психологиня, соціальний педагог Бердянського муніципального ліцею.
6. ОХОТА Алла Андріївна, випускниця 2018 року, практична психологиня, психотерапевтка з когнітивно-поведінкової терапії ТОВ «Центр реальної інклюзії «Ерудит».
7. КОВАЛЕНКО Ангеліна, здобувачка вищої освіти 3 курсу спеціальності 053 Психологія Бердянського державного педагогічного університету.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. КУЛІКОВА Тетяна, практична психологиня Центру дитячо-юнацької творчості ім. Євгенії Рудневої Бердянської міської ради відділу освіти виконавчого комітету Бердянської міської ради Запорізької області, арт-терапевтка, мотиваційна тренерка.
2. ГАНЗИНА Віталіна Олегівна, директор Бердянської загальноосвітньої школи I-III ступенів №2 Бердянської міської ради Запорізької області.
3. КОПИЦЯ Наталія Володимирівна, уповноважена особа ГО «Жінка майбутнього».

**1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності
053 Психологія / The profile of the educational and professional programme
with the specialization in 053 Psychology**

1. Загальна інформація / General information	
<i>Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу /</i>	Бердянський державний педагогічний університет факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв кафедра психології /
<i>Full name of the educational institution and its structural subdivision</i>	Berdyansk State Pedagogical University The faculty of psychological and pedagogical education and fine arts The psychology department
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу /</i>	Бакалавр Бакалавр з психології /
<i>Level of the higher education and name of the qualification in the language of the original</i>	Bachelor Bachelor's in psychology
<i>Офіційна назва освітньо-професійної програми /</i>	Освітньо-професійна програма «Психологія» /
<i>Official title of the educational and professional programme</i>	Educational and professional programme “Psychology”
<i>Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми /</i>	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС (3 роки 10 місяців) /
<i>Diploma type and amount of the educational and professional programme</i>	Bachelor diploma, single, 240 ECTS credits (3 years 10 months)
<i>Наявність акредитації /</i>	Акредитаційна комісія України Сертифікат про акредитацію (НД №0891956) від 26 квітня 2017р. протокол №125. (На підставі наказу МОН України від 19.12.2016 №1565) Діє до «01» липня 2027 року /
<i>Presence of accreditation</i>	The Accreditation Commission of Ukraine Accreditation certificate (НД №0891956) of the 26 th of April, 2017, minutes № 125. (On the basis of the order of the Ministry of Education of Ukraine of 19.12.2016 №1565) It is valid till the 01 st of July, 2027
<i>Цикл/рівень /</i>	6 рівень – НРК України; 6 рівень – EQF LLL; перший цикл – ЄПВО (НРФQ EHEA) /
<i>Cycle/level</i>	level 6 – the National Qualification Framework of Ukraine; level 6 – EQF LLL; the first cycle – the European Higher Education Area (HPFQ EHEA)
<i>Передумови /</i>	Повна загальна середня освіта; на базі ОКР «молодший спеціаліст», освітній ступінь «бакалавр» /
<i>Preconditions</i>	

	The complete general secondary education; on the basis of the educational and professional level of a “junior specialist”, the educational level of a “bachelor”
<i>Мова(и) викладання / Language(s) of lecturing</i>	Українська / the Ukrainian language
<i>Термін дії освітньо-професійної програми / Term of validity of the educational and professional programme</i>	3 роки 10 місяців / 3 years 10 months
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми / Internet-address of the permanent location of description of the educational and professional programme</i>	http://bdpu.org.ua/opp/
2 . Мета освітньо-професійної програми / Purpose of the educational and professional programme	
<p>Підготувати конкурентоздатних фахівців з психології з високим рівнем професійної компетентності, інтелектуальної активності, соціальної відповідальності, що ґрунтуються на кращих вітчизняних традиціях та інтегровані у світовий, науковий, освітній простір задля розв’язання наукових та практичних психологічних проблем у різних сферах життєдіяльності з урахуванням потреб і запитів суспільства та сучасного ринку праці. /</p> <p>To prepare competitive professionals with a high level of professional competence in the field of training activities, intellectual engagement, social responsibility that is grounded on the best national traditions and that is integrated into the global, scientific, and educational space to address scientific and practical psychological issues in various spheres of life, taking into account needs and demands of society and the modern labour market.</p>	
3. Характеристика освітньо-професійної програми / Characteristics of the educational and professional programme	
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність) / Subject area (field of knowledge, speciality)</i>	Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність – 053 Психологія / Field of knowledge – 05 Social and behavioural sciences Speciality – 053 Psychology
<i>Орієнтація освітньо-професійної програми / Orientation of the educational and professional programme</i>	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра базується на загальновідомих та загальновизнаних наукових результатах та практичних розробках у сфері психології із врахуванням сучасного стану теоретичної та практичної психології; орієнтує на розвиток навичок «hard-skills» та «soft-skills» у рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар’єра. / The educational and professional programme of training of bachelors is based on well-known and widely recognized scientific findings and practical developments in the field of psychology, taking into account

	the current state of theoretical and practical psychology; it aims to develop both "hard skills" and "soft skills" that can lead to further professional and academic careers.
<i>Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації /</i> <i>Main focus of the educational and professional programme and the speciality</i>	Формування у здобувачів вищої освіти загальних, фахових компетентностей, програмних результатів навчання, особливо «hard-skills» та «soft-skills» для виконання професійних завдань освітнього та інноваційного характеру в сфері сучасної психології. / The programme aims to develop general and professional competencies, learning outcomes, especially "hard skills" and "soft skills," to perform educational and innovative tasks in the field of contemporary psychology.
<i>Особливості програми /</i> <i>Programmes peculiarities</i>	Програма орієнтована на інтеграцію теоретичної та практичної підготовки з психології та формування загальних, фахових компетентностей, програмних результатів навчання, особливо «hard-skills» та «soft-skills» для забезпечення ефективної діяльності в сфері психології. / It integrates theoretical and practical training in psychology and aims to develop general and professional competencies, learning outcomes, especially "hard skills" and "soft skills," to ensure effective performance in the field of psychology.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання / Qualification of graduates for employment and further study	
<i>Придатність до працевлаштування /</i> <i>Qualification for employment</i>	Здобувачі вищої освіти, що отримують освітню кваліфікацію «бакалавр з психології» мають можливість працювати в закладах освіти; психологічних, психотерапевтичних, консультативних службах; у соціальних організаціях (центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, дитячі центри творчості і дозвілля, дитячі будинки, спеціалізовані центри, геронтологічні будинки; у закладах охорони здоров'я (лікарні, поліклініки, спецшколи для або дітей з інвалідністю наркологічні та реабілітаційні центри); в установах з підбору й добору персоналу (кадрові агентства, центри зайнятості, центри з профорієнтації); у компаніях, малих підприємствах та бізнес-структурах; у правоохоронних органах (установи ювенальної юстиції); в установах виконання покарань; у службі довіри; в департаментах з надзвичайних ситуацій, військових структур (митниці, служби порятунку, військові організації); у приватній підприємницькій діяльності з надання психологічних та освітніх послуг та ін. / Graduates with the bachelor's degree in psychology have the opportunity to work in educational institutions; psychological, psychotherapeutic, and counselling services; social organizations (centres for family, children, and youth social services, children's creativity and leisure centres, children's homes, specialized centres, gerontological homes); healthcare institutions (hospitals, clinics, specialized schools for children with disabilities, narcological and rehabilitation centres); personnel selection and recruitment agencies (employment centres, career guidance centres); companies, small businesses, and business structures; law enforcement agencies (juvenile justice institutions); correctional facilities; trust services; emergency departments, military structures (customs, rescue services,

	military organizations); in private entrepreneurial activities providing psychological and educational services, and etc.
<i>Подальше навчання \</i> <i>Further study</i>	Можливе подальше продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти. / Further education at the second (master) level is possible, as well as getting of additional qualifications through postgraduate education programmes.
5. Викладання та оцінювання / Lecturing and assessment	
<i>Викладання та навчання /</i> <i>Lecturing and studying</i>	Студентоцентроване, практико- та проблемно-орієнтоване, інтегративне навчання. Викладання проводиться у формі лекцій, практичних та лабораторних занять, елементів тренінгової роботи, консультації; самостійна робота на основі інформаційних джерел (підручників, навчальних посібників, конспектів, періодичних видань тощо), консультації з викладачами. / Student-centred, practice- and problem-oriented, integrative learning. Instruction is delivered through lectures, practical and laboratory sessions, elements of workshop activities, consultations; independent work based on information sources (textbooks, study guides, lecture notes, periodicals, etc.), consultations with instructors.
<i>Оцінювання /</i> <i>Assessment</i>	Види контролю: поточний, підсумковий, самоконтроль. Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, презентації, виконання практичних завдань, психологічних досліджень, самостійної роботи, захист кваліфікаційних робіт та проектів, звітів з практик, підсумкова атестація здобувачів вищої освіти тощо. / Types of assessment: ongoing, final, self-assessment. Forms of assessment: oral and written examinations, test assignments, presentations, completion of practical tasks, psychological research, independent work; defence of qualification work, internship report; credits, exams, final certification of higher education students.
6 . Програмні компетентності (за стандартом) / Programme competencies (according to the standard)	
<i>Інтегральна компетентність (ІК) /</i> <i>Integral competency (IC)</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології в процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів психологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. / The ability to solve complex specialized tasks and practical problems in the field of practical psychology during both learning and professional activities involves application of theories and methods of psychological science for conducting research and/or implementing innovations. This ability is characterized by complexity and uncertainty of conditions.
<i>Загальні компетентності (ЗК) /</i>	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Розуміння інформації, її кількісний та якісний аналіз, здійснення узагальнення та інтерпретації, критичне оцінювання й висновки.

<p><i>General competencies (GC)</i></p>	<p>ЗК2. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності. Використання теоретичних знань (філософських, психофізіологічних, психолого-педагогічних) для формування практичних навичок та умінь з метою надання кваліфікованої психологічної допомоги особистості.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності психолога. Знання фактів, розуміння закономірностей та механізмів виникнення, розвитку й прояву психічних явищ та феноменів у контексті вирішення професійних завдань.</p> <p>ЗК4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність до застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності.</p> <p>ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність до аналізу та об'єктивної оцінки власних якостей та вчинків; критичність і самокритичність.</p> <p>ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Здатність працювати самостійно, приймати обґрунтовані рішення, обирати оптимальні професійні дії та елементи самоорганізації для розв'язання завдань професійної діяльності.</p> <p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї. Здатність до системного мислення, креативності, генерування нових ідей, пошуку варіантів нестандартного розв'язання професійних завдань.</p> <p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді. Здатність до налагодження конструктивних професійних зв'язків з колегами, громадськістю, засобами масової інформації для розв'язання професійних завдань; здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань. Здатність до використання принципів, норм етики, правил культури поведінки, правової культури у стосунках з людьми на основі загальнолюдських, національних та громадянських цінностей, норм суспільної моралі.</p> <p>ЗК10. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Емпатійно взаємодіяти, вступати в комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культурні чи гендерно-вікові особливості.</p> <p>ЗК11. Реалізація власних прав і обов'язків як члена суспільства. Здатність усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;</p> <p>ЗК12. Використання різних видів та форм активності для збереження фізичного та психічного здоров'я. Володіння навичками аналізу своєї діяльності та застосування методів когнітивної та емоційної регуляції власної діяльності, фізичних та психічних станів. /</p> <p>GC 1: Ability for abstract thinking, analysis, and synthesis. Understanding information, its quantitative and qualitative analysis, generalization, interpretation, critical evaluation, and conclusions.</p> <p>GC 2: Ability to apply acquired knowledge in practical situations of</p>
---	---

	<p>professional activity. Use of theoretical knowledge (philosophical, psychophysiological, psychological-pedagogical) to form practical skills and abilities that are aimed at providing qualified psychological assistance to individuals.</p> <p>GC 3: Knowledge and understanding of the subject area and specifics of the professional activity of a psychologist. Knowledge of facts, understanding of the regularities and mechanisms of the emergence, development, and manifestation of psychological phenomena and phenomena in the context of solving professional tasks.</p> <p>GC 4: Skills in using information and communication technologies. Ability to apply modern information and communication technologies in professional activities.</p> <p>GC 5: Ability to be critical and self-critical. Ability to analyse and objectively evaluate one's own qualities and actions; criticality and self-criticism.</p> <p>GC 6: Ability to make reasonable decisions. Ability to work independently, to make informed decisions, to choose optimal professional actions and elements of self-organization to solve professional tasks.</p> <p>GC 7: Ability to generate new ideas. Ability for systemic thinking, creativity, generating new ideas, seeking non-standard solutions to professional tasks.</p> <p>GC 8: Interpersonal interaction skills, ability to work in a team. Ability to establish constructive professional relationships with colleagues, the public, media for solving professional tasks; ability to work in a team.</p> <p>GC 9: Ability to act that is based on ethical considerations. Ability to use principles, norms of ethics, rules of conduct, legal culture in relationships with people that are based on universal, national, and civic values, norms of social morality.</p> <p>GC 10: Appreciation and respect for diversity and multiculturalism. Empathetically interact, communicate, be understandable, tolerant of individuals with different cultural or gender-age characteristics.</p> <p>GC 11: Fulfilment of one's rights and duties as a member of society. Ability to realize the values of a civil (free democratic) society and the need for its sustainable development, the supremacy of law, human rights and freedoms in Ukraine.</p> <p>GC 12: Use of various types and forms of activity to maintain physical and mental health. Mastery of skills for analysing one's own activities and applying methods of cognitive and emotional regulation of one's own activities, physical and mental states.</p>
<p><i>Фахові компетентності спеціальності (ФК) /</i></p> <p><i>Professional competencies of the speciality (PC)</i></p>	<p>ФК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології. Знання про етапи розвитку та становлення психології як науки; про психічні явища, їх виникнення, розвиток та прояви; основні поняття, категорії психологічної науки; закономірності психічного та психофізіологічного розвитку; особливості вікового розвитку; виникнення, формування та прояви порушень психічного розвитку; механізми міжособистісної взаємодії в різних соціальних групах та спільнотах.</p> <p>ФК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження. Здатність до самостійного визначення наукового апарату; планування організації та проведення наукового дослідження; аналізу та</p>

систематизації одержаних результатів; їх опрацювання із застосуванням методів математичної статистики; формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.

ФК3. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій. Здатність до діагностичної діяльності, використання адекватних методик для оцінки змін у розвитку психіки, особливостей поведінки та шляхів психологічної корекції.

ФК4. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову). Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу особам, які потребують психокорекційного втручання з метою вирішення їх психологічних проблем; перебувають у кризовій ситуації з метою їх адаптації до нових умов життєдіяльності.

ФК5. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту. Здатність здійснювати просвітницько-профілактичну роботу з підвищення психологічної культури населення; попереджувати відхилення у психічному розвитку та поведінці особистості в цілому та на запит; надавати консультативно-методичну допомогу клієнтам та органам державного управління на замовлення.

ФК6. Здатність до моніторингу змісту й умов індивідуального розвитку клієнта та визначення причини, що його ускладнюють.

Здатність своєчасно попереджати відхилення у психофізичному (психічному) розвитку та становленні особистості, міжособистісних стосунках; запобігати конфліктним ситуаціям та здійснювати психолого-педагогічні заходи, які сприяють подоланню життєвих криз особистості, різних форм девіантної поведінки; формувати соціально корисні життєві перспективи, мотивацію до самовиховання й саморозвитку, орієнтацію на здоровий спосіб життя, захист власного психічного здоров'я та психічного здоров'я оточуючих.

ФК7. Здатність до ефективного міжособистісного спілкування у процесі професійної діяльності. Організація ефективного міжособистісного спілкування як уміння вислуховувати, сприймати та розуміти інформацію; здійснювати зворотній зв'язок із співрозмовниками; користуватися навичками невербальної та невербальної комунікації; спостерігати та оцінювати співрозмовників і себе у процесі спілкування.

ФК8. Здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики. Знання та дотримання принципів Етичного кодексу психолога (відповідальності, компетентності, конфіденційності, захисту інтересів клієнта тощо), норм психологічної етики.

ФК9. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку, рефлексії результатів професійної діяльності. На основі рефлексії власних професійних навичок та умінь самостійно ставити цілі, підбирати шляхи та засоби самовдосконалення та підвищення рівня професіоналізму.

ФК10. Уміння адаптуватися до нових ситуацій та здатність до професійної мобільності. Обізнаність в реаліях сьогодення; використання сучасних досягнень психологічної науки для

розв'язання конкретних поточних проблем клієнтів.

ФК11. Здатність оцінювати і підтримувати психологічно безпечне середовище. Дослідження психологічного клімату груп; визначення тенденцій розвитку міжгрупових відносин; створення оптимальних умов для ефективної адаптації суб'єктів діяльності та їх позитивного ставлення до соціального оточення і самих себе. /

PC 1: Ability to operate with the categorical-conceptual apparatus of psychology. Knowledge about the stages of development and formation of psychology as a science; about mental phenomena, their emergence, development, and manifestations; basic concepts, categories of psychological science; regularities of mental and psychophysiological development; features of age development; emergence, formation, and manifestations of disorders in mental development; mechanisms of interpersonal interaction in different social groups and communities.

PC 2: Ability to independently plan, organize, and conduct psychological research. Ability for independent determination of scientific apparatus; planning the organization and conduct of scientific research; analysis and systematization of obtained results; their processing using methods of mathematical statistics; formulation of reasoned conclusions and recommendations.

PC 3: Ability to use valid and reliable psychodiagnostic tools. Ability for diagnostic activities, using adequate techniques to assess changes in mental development, behavioural characteristics, and ways of psychological correction.

PC 4: Ability to organize and provide psychological assistance (individual and group). Ability to organize and provide psychological assistance to individuals in need of psycho-correctional intervention to solve their psychological problems; experiencing a crisis situation with the aim of adapting to new life conditions.

PC 5: Ability to carry out educational and psychological prevention work as required. Ability to carry out educational and preventive work to increase the psychological culture of the population; to prevent deviations in mental development and behaviour of individuals both on request and preventively; to provide consultative-methodical assistance to clients and state bodies on demand.

PC 6: Ability to monitor the content and conditions of individual client development and identify complicating factors. Ability to timely prevent deviations in psycho-physical (mental) development and personality formation, interpersonal relationships; to prevent conflict situations and carry out psycho-pedagogical measures that contribute to overcoming life crises of the individual, various forms of deviant behaviour; to form socially useful life perspectives, motivation for self-education and self-development, orientation towards a healthy lifestyle, protection of one's own mental health and the mental health of others.

PC 7: Ability for effective interpersonal communication in the process of professional activity. Organization of effective interpersonal communication as the ability to listen, perceive and understand information; to provide feedback with interlocutors; use skills of verbal and non-verbal communication; to observe and evaluate interlocutors and oneself in the process of communication.

PC 8: Ability to recognize the boundaries of one's competence and to adhere to norms of professional ethics. Knowledge and adherence to the principles of the Psychologist's Code of Ethics (responsibility, competence, confidentiality, protection of client interests, etc.), norms of psychological ethics.

PC 9: Ability for personal and professional self-improvement, learning, and self-development, reflection on the results of professional activity. Based on the reflection of one's own professional skills and abilities, independently to set goals, to select methods and means of self-improvement and professional development.

PC 10: Ability to adapt to new situations and professional mobility. Awareness of current realities; use of modern achievements of psychological science to solve specific current client problems.

PC 11: Ability to assess and maintain a psychologically safe environment. Study of the psychological climate of groups; determination of trends in the development of intergroup relations; creation of optimal conditions for the effective adaptation of activity subjects and their positive attitude towards the social environment and themselves.

7. Програмні результати навчання (ПРН) (за стандартом) / Programme results of study (PRS)

- ПРН1. Розуміти наукову інформацію та вміти здійснювати її попередній аналіз, синтез, узагальнення, інтерпретацію та оцінювання; обґрунтовувати власну позицію.
- ПРН2. Надавати кваліфіковану психологічну допомогу клієнтам на основі засвоєних теоретичних знань та сформованих практичних навичок і умінь.
- ПРН3. Розуміти закономірності та особливості розвитку й функціонування психічних явищ і феноменів у контексті вирішення професійних завдань.
- ПРН4. Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.
- ПРН5. Аналізувати власні якості й поведінку та об'єктивно їх оцінювати на основі критичності та самокритичності.
- ПРН6. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати обґрунтовані рішення щодо їх розв'язання.
- ПРН7. Вміти гнучко, креативно, нестандартно мислити, продукувати нові ідеї та підходи до розв'язання професійних завдань.
- ПРН8. Встановлювати та підтримувати конструктивні професійні зв'язки з колегами, громадськістю, засобами масової інформації; вміти формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію відповідно до особливостей співрозмовника в умовах міжособистісної взаємодії; продуктивно працювати у команді у процесі вирішення професійних завдань.
- ПРН9. Дотримуватись принципів моралі, етичних норм, правил культури поведінки у стосунках з людьми на основі загальнолюдських, національних та громадянських цінностей.
- ПРН10. Демонструвати вміння взаємодіяти з особами, що мають культурні, гендерно-вікові особливості, з гетерогенними групами на засадах емпатії, толерантності й поваги.
- ПРН11. Демонструвати соціально-відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям.
- ПРН12. Розуміти важливості збереження фізичного та психічного здоров'я (власного й оточуючих) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.
- ПРН13. Розуміти основні поняття, категорії, методи, етапи розвитку та становлення

психологічної науки; факти, механізми та закономірності психічних явищ, особливості психічного розвитку особистості та його можливих порушень протягом онтогенезу; особливості міжособистісної взаємодії у соціальних групах та спільнотах.

ПРН14. Розуміти соціально-психологічні проблеми та вміти самостійно й правильно підбирати доцільні теоретичні й емпіричні методи планування, організації та проведення психологічних досліджень; формулювати науковий апарат дослідження, володіти навичками збору матеріалу, вміти дотримуватися процедури дослідження.

ПРН15. Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій; аналізувати, систематизувати, інтерпретувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження; формулювати аргументовані висновки та рекомендації для вирішення соціально-психологічних проблем; вміти презентувати результати власних досліджень.

ПРН16. Складати та реалізувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта; програми групової психологічної корекції.

ПРН17. Застосовувати доцільні форми й методи просвітницької роботи для підвищення психологічної культури населення; складати та реалізовувати програми психопрофілактичних дій; надавати консультативно-методичну допомогу клієнтам за запитом; здійснювати експертну діяльність на замовлення органів державного управління.

ПРН18. Розробляти та впроваджувати корекційно-розвивальні програми на основі моніторингу індивідуального розвитку особистості клієнта та причин, що його ускладнюють та застосовування засобів своєчасного попередження відхилень у психічному розвитку та поведінці особистості, змін девіантної поведінки на соціально прийнятну; запобігати та конструктивно вирішувати міжособистісні конфлікти; орієнтувати клієнтів на здоровий спосіб життя та збереження психічного здоров'я; мотивувати клієнта до самовиховання й саморозвитку.

ПРН19. Застосувати навички та уміння побудови ефективного міжособистісного спілкування з клієнтами, колегами, громадськістю, засобами масової інформації, іншими суб'єктами міжособистісної взаємодії у процесі професійної діяльності на принципах гуманізму й довіри; ефективно виконувати різні ролі у команді в процесі вирішення фахових завдань, демонструвати лідерські якості.

ПРН20. Знати, розуміти та дотримуватись етичних принципів професійної діяльності психолога; усвідомлювати межі своєї компетентності; поважати гідність клієнта; захищати від будь-яких форм фізичного або психологічного насильства.

ПРН21. Демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку, особистісну та професійну рефлексія, самостійне формулювання цілей саморозвитку та підбір шляхів й засобів особистісного та професійного самовдосконалення.

ПРН22. Визначати та вміти розв'язувати конкретні проблеми клієнтів, спираючись на сучасні досягнення психологічної науки та зважаючи на реалії сьогодення.

ПРН23. Аналізувати стан соціально-психологічного клімату груп та визначати шляхи його оптимізації, тенденції розвитку міжгрупових відносин; застосовувати засоби для забезпечення соціально-психологічного благополуччя суб'єктів взаємодії. /

PRC 1: To understand scientific information and to be able to perform its preliminary analysis, synthesis, generalization, interpretation, and evaluation; justify one's own position.

PRC 2: To provide qualified psychological assistance to clients that is based on acquired theoretical knowledge and developed practical skills and abilities.

PRC 3: To understand the regularities and features to the development and functioning to mental phenomena and phenomena to the context to solving professional tasks.

PRC 4: To conduct information search from various sources to solve professional tasks using information and communication technologies.

PRC 5: To analyse one's own qualities and behaviour and objectively to evaluate them based on criticality and self-criticism.

PRC 6: To propose own methods to solving psychological tasks and problems to the process to professional activity, to make reasonable decisions regarding their solution.

PRC 7: Ability to think flexibly, creatively, and unconventionally, generate new ideas and approaches to solving professional tasks.

PRC 8: To establish and maintain constructive professional relationships with colleagues, the public, mass media; to formulate thoughts logically, clearly, to engage in discussions, to defend one's position according to the characteristics to the interlocutor to conditions to interpersonal interaction; to work productively in a team to solving professional tasks.

PRC 9: To adhere to principles to morality, ethical norms, rules to behaviour to relationships with people based on universal, national, and civic values.

PRC 10: To demonstrate the ability to interact with individuals with cultural, gender, and age-specific characteristics, with heterogeneous groups based on empathy, tolerance, and respect.

PRC 11: To demonstrate socially responsible and conscious behaviour, to adhere to humanistic and democratic values.

PRC 12: To understand the importance to preserving physical and mental health (own and others) and, if necessary, to determine the content to the request to supervision.

PRC 13: To understand the basic concepts, categories, methods, stages to development, and formation to psychological science; facts, mechanisms, and regularities to mental phenomena, features to mental development to personality and possible disorders during ontogenesis; features to interpersonal interaction to social groups and communities.

PRC 14: To understand social-psychological problems and to be able to independently and correctly select appropriate theoretical and empirical methods to planning, organizing, and conducting psychological research; to formulate the research apparatus, to possess skills of material collection, to adhere to the research procedure.

PRC 15: Independently to select and to apply valid and reliable psychodiagnostic tools; to analyse, to systematize, to interpret, and critically to evaluate the reliability of the obtained results of psychological research; to formulate reasoned conclusions and recommendations for solving socio-psychological problems; to present the results of their own research.

PRC 16: To develop and to implement a plan for the consultative process taking into account the specificity of the request and the individual characteristics of the client; to group psychological correction programs.

PRC 17: To apply appropriate forms and methods of educational work to increase the psychological culture of the population; to develop and implement psychoprophylactic programmes; to provide consultative and methodical assistance to clients on demand; to carry out expert activities on the order of state authorities.

PRC 18: To develop and to implement correctional-developmental programmes that are based on monitoring of individual client development and reasons complicating it, and application of timely deviation prevention means in mental development and behaviour, changes in deviant behaviour to socially acceptable ones; to prevent and constructively resolve interpersonal conflicts; to guide clients towards a healthy lifestyle and preservation of mental health; to motivate a client to self-education and self-development.

- PRC 19:** To apply skills and abilities to build effective interpersonal communication with clients, colleagues, the public, mass media, and other subjects of interpersonal interaction in the process of professional activity on the principles of humanism and trust; effectively to perform various roles in a team in the process of solving professional tasks, to demonstrate leadership qualities.
- PRC 20:** To know, to understand, and to adhere to ethical principles of psychologist's professional activity; to be aware of the limits of one's competence; to respect the dignity of the client; to provide protection against any forms of physical or psychological violence.
- PRC 21:** To demonstrate a responsible attitude to professional self-improvement, learning, and self-development, personal and professional reflection, independently to formulate goals of self-development and to select methods and means of personal and professional self-improvement.
- PRC 22:** To identify and to be able to solve specific client problems, relying on modern achievements of psychological science and taking into account the realities of today.
- PRC 23:** To analyse the state of the socio-psychological climate of groups and identify ways to optimize it, trends in the development of intergroup relations; to apply means to ensure the socio-psychological well-being of interaction subjects.

8 . Ресурсне забезпечення реалізації програми / Resource support of programme realization

<p><i>Специфічні характеристики кадрового забезпечення /</i></p> <p><i>Specific characteristics of staffing</i></p>	<p>Випускова кафедра – кафедра психології.</p> <p>До реалізації освітньо-професійної програми залучаються науково-педагогічні працівники з базовою освітою та/або науковим ступенем, вченим званням та відповідають дисциплінам, які викладаються, мають необхідний стаж педагогічної роботи; професіонали-практики. Згідно Закону України «Про вищу освіту» з метою підвищення фахового рівня, науково-педагогічні працівники проходять стажування не рідше, ніж один раз на п'ять років, та беруть участь у незалежному професійному навчанні. /</p> <p>Graduate Department - Department of Psychology.</p> <p>Scientific and pedagogical workers with basic education and/or academic degree, academic rank, and corresponding disciplines, who have necessary pedagogical experience, as well as professional practitioners, are involved in the implementation of the educational and professional programme. According to the Law of Ukraine "On Higher Education" with the aim of increasing the professional level, scientific and pedagogical workers undergo internships no less than once every five years and participate in independent professional training.</p>
<p><i>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення /</i></p> <p><i>Specific characteristics of the material and technical support</i></p>	<p>Для забезпечення освітнього процесу, наукової, методичної, творчої діяльності наявні: лекційні аудиторії, аудиторії для практичних занять, що забезпечені проекційною медіатехнікою загального користування; спеціалізований кабінет з проведення тренінгової та консультативної роботи.</p> <p>Для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами створено умови для реалізації права на освіту: всі корпуси мають пандуси, вбиральні, пристосовані для зручності у використанні. /</p> <p>To ensure the educational process, scientific, methodological, and creative activities, there are: lecture halls, rooms for practical classes that are equipped with projection-media equipment for general use; specialized office for conducting training and advisory work.</p> <p>The conditions have been created for students with special educational</p>

	needs to realize their right to education: all buildings have ramps, toilets adapted for ease of use.
<p><i>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення /</i></p> <p><i>Specific characteristics of information, study and methodical support</i></p>	<p>Офіційний веб-сайт http://bdpu.org/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Матеріали навчально-методичного забезпечення освітніх компонент освітньо-професійної програми викладені в системі електронної підтримки навчання Moodle БДПУ. Належно оснащена бібліотека, функціонує репозитарій; читальний зал забезпечений бездротовим доступом до мережі Інтернет. Функціонує навчально-методичний кабінет зі спеціалізованою навчальною літературою. /</p> <p>The official website http://bdpu.org/ contains information about educational programmes, educational, scientific, and educational activities, structural units, admission rules, contacts. Educational and methodological materials of the educational components of the educational and professional program are presented in the Moodle e-learning support system of BSPU. The library is properly equipped, a repository operates; the reading room is provided with wireless internet access. There is an educational-methodical room with specialized educational literature.</p>
9. Академічна мобільність / Academic mobility	
<p><i>Національна кредитна мобільність /</i></p> <p><i>National credit mobility</i></p>	<p>Керівництво БДПУ підтримує навчання зацікавлених учасників освітнього процесу освітньо-професійної програми «Психологія» в інших закладах вищої освіти, наукових установах-партнерах у межах України. /</p> <p>The management of BSPU supports the education of interested participants of the educational process of the educational and professional programme "Psychology" in other higher education institutions, scientific partner institutions within Ukraine.</p>
<p><i>Міжнародна кредитна мобільність /</i></p> <p><i>International credit mobility</i></p>	<p>Керівництво БДПУ створює сприятливі умови для навчання зацікавлених учасників освітнього процесу освітньо-професійної програми «Психологія» в інших закладах вищої освіти, наукових установах-партнерах за межами України. /</p> <p>The management of BSPU creates favourable conditions for education of interested participants of the educational process of the educational and professional programme "Psychology" in other higher education institutions, scientific partner institutions outside Ukraine.</p>
<p><i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти /</i></p> <p><i>Study of foreign students</i></p>	<p>Не передбачено. /</p> <p>It is not stipulated.</p>

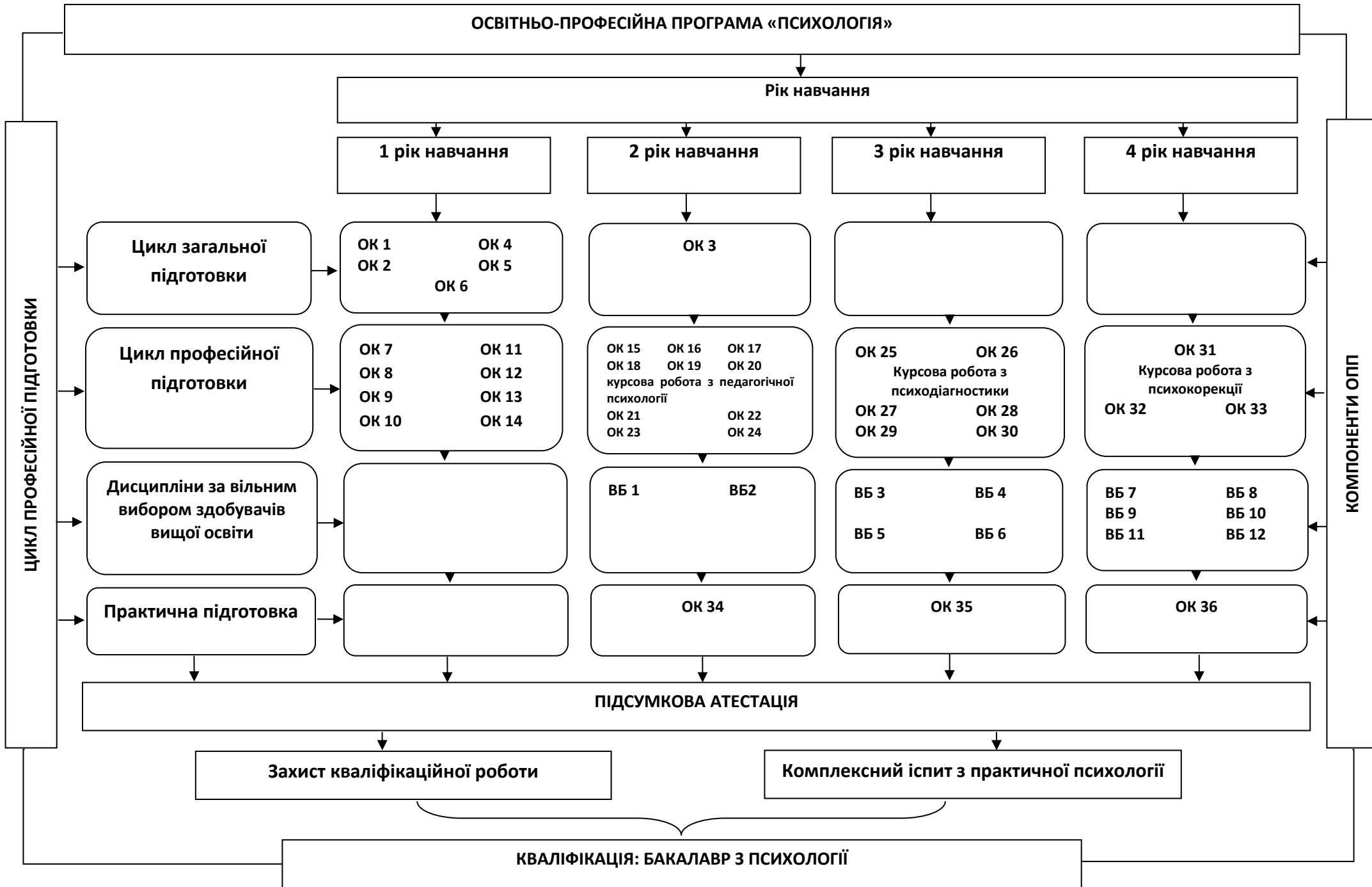
2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОПП

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи)	кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП			
Цикл загальної підготовки			
OK1	Історія України	3	Екзамен
OK2	Іноземна мова	6	Залік, екзамен
OK3	Історія української культури	3	Залік
OK4	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	Екзамен
OK5	Філософія	3	Екзамен
OK6	Сучасні інформаційні технології	4	Екзамен
Цикл професійної підготовки			
OK7	Загальна психологія	11	Екзамен, екзамен
OK8	Вступ до спеціальності	4	Залік
OK9	Тренінг спілкування та командоутворення	4	Залік
OK10	Основи анатомії та фізіології НС	4	Екзамен
OK11	Історія психології	6	Екзамен, екзамен
OK12	Педагогіка	6	Екзамен
OK13	Вікова фізіологія та валеологія	3	Залік
OK14	Тренінг самопізнання та саморозвитку	3	Залік
OK15	Психологічна служба	5	Екзамен
OK16	Основи наукових досліджень	3	Залік
OK17	Вікова психологія	6	Екзамен
OK18	Соціальна психологія	4	Екзамен
OK19	Конфліктологія	4	Екзамен
OK20	Педагогічна психологія	3	Екзамен, курсова робота
OK21	Математичні методи в психології	3	Залік
OK22	Основи патопсихології	5	Екзамен
OK23	Гендерна психологія	4	Екзамен
OK24	Девіантологія	4	Залік
OK25	Експериментальна психологія	6	Екзамен
OK26	Психодіагностика	6	Екзамен, залік, курсова робота

OK27	Психологія сім'ї	4	Екзамен
OK28	Основи психологічного консультування	6	Екзамен
OK29	Основи психокорекції	4	Екзамен
OK30	Практикум з індивідуального консультування	5	Екзамен
OK31	Практикум із групової психокорекції	6	Екзамен, курсова робота
OK32	Арт-терапія	3	Екзамен
OK33	Адаптаційно-професійний тренінг	6	Екзамен
Практика			
OK34	Психологічна (навчальна)	6	Диференційований залік
OK35	Психолого-діагностична (навчальна)	9	Диференційований залік
OK36	Консультативно-психокорекційна (виробнича)	9	Диференційований залік
	Кваліфікаційна робота	6	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180	
Вибіркові компоненти ОПП			
ВБ1	Дисципліна 1.	5	Залік
ВБ2	Дисципліна 2.	5	Залік
ВБ3	Дисципліна 3.	5	Залік
ВБ4	Дисципліна 4.	5	Залік
ВБ5	Дисципліна 5.	5	Залік
ВБ6	Дисципліна 6.	5	Залік
ВБ7	Дисципліна 7.	5	Залік
ВБ8	Дисципліна 8.	5	Залік
ВБ9	Дисципліна 9.	5	Залік
ВБ10	Дисципліна 10.	5	Залік
ВБ11	Дисципліна 11.	5	Залік
ВБ12	Дисципліна 12.	5	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент		60	
Загальний обсяг освітньої програми		240	

3. Структурно-логічна схема ОПП

4. Форма підсумкової атестації здобувачів вищої освіти

Підсумкова атестація випускників освітньо-професійної програми спеціальності 053 Психологія здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та комплексного іспиту з практичної психології. Завершується наданням документу встановленого зразка про присвоєння кваліфікації «бакалавр з психології».

6. Вимоги до внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти

У Бердянському державному педагогічному університеті функціонує внутрішня система забезпечення якості вищої освіти, яка ґрунтується на Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському освітньому просторі вищої освіти (ESG 2015) і включає:

- 1) політику забезпечення якості;
- 2) розробку та затвердження програм;
- 3) студентоцентроване навчання, викладання та оцінювання;
- 4) зарахування, досягнення, визнання та атестацію здобувачів вищої освіти;
- 5) викладацький склад, який відповідає кваліфікаційним вимогам;
- 6) навчальні ресурси та підтримку здобувачів вищої освіти;
- 7) інформаційний менеджмент;
- 8) публічну інформацію;
- 9) поточний моніторинг і періодичний перегляд програм;
- 10) циклічне зовнішнє забезпечення якості.

Система внутрішнього забезпечення якості за поданням Бердянського державного педагогічного університету оцінюється НАЗЯВО або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.